

RUŠTINA A MY

MIROSLAV ŽÁK

Fotoreportér: Jaroslav Šťastný

Velvyslanec Ruské federace Alexej Leonidovi Fedotov (vlevo)

V pátek 27. března se uskutečnilo v Ruském středisku v domě a kultury ústřední kolo celostátní soutěže v ruštině. Tyto soutěže v naší zemi již léta organizuje Národní institut dětí a mládeže MŠMT ve spolupráci se zastupitelskými orgány příslušných zemí. Na závěr byli také účastníci soutěže přijati velvyslancem Ruské federace Alexejem Leonidovičem Fedotovem, který jim poděkoval za účast a za jejich zájem o ruský jazyk a o Rusko.

Vypravili jsme se tedy v pátek za studenty i za jejich učitelé a zajímalo nás především, zdali se současná generace již podařilo překonat onen nepřelomený val antipatií a nepřátelství, který mezi nás navršila nesmyslná propaganda bývalého režimu podporovaná ještě hloupější ruskou imperiální politikou. Zatímco T. G. Masaryk, i jiní čeští vzdělanci té doby se s nadšením učili rusky, v Rusku totiž se narodili po únoru 1948, v sobě jen obtížně překonávali odpor ke všemu ruskému, včetně ruského jazyka a to je rozhodně škoda.

Tyto děti se narodily všechny po roce 1989 a to znamená, že ten vztah, který mají jejich rodiče, že nesnášeli Rusko a ruštinu, vlastně neznají, říká profesorka Jitka Sekerová, která učí na Gymnáziu a SOŠ v Orlové. Rusko berou jako všechny ostatní země a zrovna tak i ruský jazyk.

Paní profesorko, co jsou hlavní gymnazisté nejvíce na Rusku obdivují?

Třetko říci. Řekla bych, že se nejvíce zajímají o přírodu, o hlavní město, město Petrohrad, a podobně. A co obdivují? Na to neumím odpovědět.

Ve starší generaci se často mísí obdiv k Rusku se strachem z jeho budoucnosti. Jak je to u nejmladší české generace?

Třetko říci, oni se v tšinou o politiku nezajímají, když se podívají na naši politickou scénu, vidí velký chaos a to, že pro většinu politiků žádné zákony neplatí. Proto je nezajímá ani politika ruská. O Rusku toho vidí málo. To se týká jak hospodářství, tak kultury.

Takže události kolem ruských voleb, veškeré to potlačování opozičních názorů, to je zatím nedostupné?

Zatím ne. Já myslím, že to jde všechno mimo nás.

Čtou ruskou literaturu v originále?

Ne čtou. Současná mládež čte velice málo, natož aby četla třeba ruskou literaturu v originále. Já jsem například nedávno pouštěla studentům film „Ironie osudu“. Oni jsou udiveni tím, co vidí a ptají se na věci, které jsou pro nás zcela samozřejmé, protože jsme v této skutečnosti žili. Jsou třeba udiveni tím, jak vypadá ruský autobus, nebo ruský byt. Stejně tak je pro studenty známá bývalá NDR (která se nacházela ve východní části německé federace) spíše „španělskou vesnicí“.

To byla životní zkušenost a názory zkušené lenky profesorského sboru. Jsme rádi, že se nám podařilo i mezi studenty najít osobnost, která se p ece jenom alespo v n em vymyká tomu, o em mluví paní profesorka Sekerová. Je jím Jakub Pospíšil z Gymnázia v Jeví ku. V úst edním kole se umístil na jednom z prvních míst.

Jakube, pro jste si vybral ruský jazyk?

Musel jsem volit mezi francouzštinou, n m inou a ruštinou a prvotní motivací bylo, že se jedná o jazyk p íbuzný s eštinou. Až pozd ji jsem si uv domil, jak je ruština d ležitá, a rozhodl jsem se, že si z ní ud lám maturitu. V eské spole nosti p edsudky v i Rusku i nadále p etrvávají, nicmén je t eba si uv domit, že Rusko má obrovský potenciál. Je to nejv tší stát sv ta a nabízí nám obrovské ekonomické možnosti. Krom toho je p ece t eba znát jazyk svého nep ítele. Já rozhodn chápu Rusko stále jako hrozbu. Má p ece stále ve St ední Evrop zóny svého zájmu. O i Ruska hledí na všechna místa, kde kdysi existoval bývalý socialistický blok.

Ruský jazyk jako klí k tomuto prostoru?

Samoz ejm , k pochopení myšlení ur ítého národa je t eba znát jazyk a díky tomu m žete íst literaturu v originále a tím proniknout do zp sobu myšlení, v našem p ípad do zp sobu ruského myšlení

Podobn p emýšlel kdysi i Tomáš Garigue Masaryk a rozhodn neprohloupil.

Tomáš Garigue Masaryk by m l být vlastn vzorem pro všechny mladé a demokraticky smýšlející lidi v naší zemi, protože to je mimo ádná osobnost našich d jin.

Takový názor jsem už dlouho od lov ka vašeho v ku neslyšel. Co vás nejvíce na Rusku zajímá?

To, co by každého na Rusku m lo zajímat, jsou jeho p írodní zdroje, jak ukázala poslední plynová krize. Podle svých ruských p átel vím, že oby ejní Rusové myslí stejn jako my. Nemyslím si ale, že se dá totěž íci o sou asné ruské vládnoucí vrstvě . Já jsem nap íklad sledoval volby, i to, co se d lo p ed nimi, kdy politickým oponent m Dimitrije Mev d va nebyl v médiích poskytnut žádný prostor, což mne nep íjemn p ekvapilo a zm nilo m j názor o stavu ruské demokracie.

Ned sí vás skute nost, že v tšina Rus je p esv d ena, že práv takto se má s opozicí zacházet?

Já myslím, že to je dáno ruskou historií, kdy car byl sou asn hlavou pravoslavné církve. Kdy byl jedinou ikonou v ruských d jinách, ke které lidé vzhlíželi. Za socialismu lidé nem li vlastní v li, takže se v této spole nosti žádné demokratické podv domí nemohlo vyvinout. Proto si vytvo řili z bývalého presidenta Vladimíra Putina v d í postavu národa.

Tolik oba pou né rozhovory. Je skute n pravda, že Rusové mají silný sklon uctívat n které mocné p edstavitele svého státu. Je ale obdivuhodné, že si toho všiml již osmnáctiletý mladík. A to je neoby ejn povzbuzující. Ob ma ú astník m d kuji za rozhovor.